

Prameny mezinárodního práva

- čl. 38 **Statutu Mezinárodního soudního dvora:**
„Dvůr rozhoduje podle MP.“
- Bere za podklad:
  - **1. mezinárodní smlouvy**
  - **2. mezinárodní zvyklosti přijaté za právo (= mezinárodní obyčej)**
  - 3. obecné zásady právní
  - 4. soudní rozhodnutí
  - 5. nauku nejkvalifikovanějších znalců

Mezinárodní smlouva jako pramen MPV

Definice mezinárodní smlouvy

- **1. souhlasný projev vůle** stran
- **2. strany:** všechny musí být subjekty mezinárodního práva v této kvalitě (státy)
- **3. právní účinky:**
  - kontraktuální – vznik, změna, zánik mezinárodně právních vztahů
  - **pravotvorné** – vznik právní úpravy – pravidel chování
- **4. právní režim:** mezinárodní právo

Označení mezinárodní smlouvy

- - **úmluva**: významná mnohostranná pravotvorná smlouva,
- - **smlouva**: významná dvoustranná nebo mnohostranná smlouva,
- - **charta**: mnohostranná smlouva politicky významná,
- - **dohoda**: nejčastěji mezivládní dvoustranná smlouva nepolitického charakteru, někdy ovšem i významná hospodářská mnohostranná smlouva,
- - **protokol**: různě, označení dodatkového, revizního nebo prováděcího smluvního dokumentu ke smlouvě jiné apod.,
- - **ujednání**: méně významná mezivládní nebo meziresortní dvoustranná smlouva upravující otázky technické povahy,
- - **statut**: smlouvy, jimiž se zřizují mezinár. organizace nebo orgány,
- - **pakt**: zřídka užívané označení pro mnohostr. politickou smlouvu

Právní úprava smluvního práva

- **Mezinárodní**
  - **Vídeňská úmluva o smluvním právu mezi státy** (1969), platnost pro ČSSR (ČR) 1987
  - Vídeňská úmluva o smluvním právu mezi mezinárodními organizacemi (1986 - neplatí)
- **Vnitrostátní: Ústava ČR,**
  - **rozh. prezidenta rep. 144/93 Sb.,**
  - **usnesení vlády**

Třídění mezinárodních smluv

- **počet smluvních stran**
- **možnost přístupu** (mnohostranné)
- **forma**
- **úroveň sjednání**
- **normativní obsah** (kontraktuální, pravotvorné)
- **vzájemnost** (inter partes x erga omnes)

Zásady mezinárodního smluvního práva

- 1. zásada **pacta sunt servanda**
- 2. zásada **dobré víry**
- 3. zásada **smluvní volnosti** a svobodné vůle stran
- 4. zásada **nezávaznosti smluv pro třetí strany**
- 5. vyloučení **zpětné působnosti**
- 6. **lex posterior derogat priori**
- 7. **lex specialis derogat legi generali**

Závaznost smlouvy v oblasti vnitrostátního práva: tam, kde se sféry MP a VP prolínají

- vznik (zánik) smlouvy
- provádění smluv určených jednotlivcům

**taková smlouva se musí dostat do
pozice práva vnitrostátního**

Zásahy smlouvy do vnitrostátní sféry – smlouva požaduje

- minimální standard práv jednotlivce
- uložení povinnosti jednotlivci
- unifikaci vnitrostátních právních předpisů
- vytvoření určitých podmínek pro cizince